

Valtuustoaloite 8.6.2026 / Haapamäen keskeisen taajama-alueen ja asema-alueen kehittäminen AVANTO-arkkitehtien suunnitelman periaatteiden ohjaamana

EL 23.09.2026 § 96
349/00.01.02.03/2026

Päätösesitys

Elinvoiman ja asuinympäristön lautakunta toteaa, että Haapamäen kehittämistä jatketaan talousarviossa ja -suunnitelmassa osoitettujen määrärahojen ja tavoitteiden mukaisesti. Lautakunta esittää kaupunginhallitukselle ja edelleen valtuustolle, että aloite katsotaan loppuun käsitellyksi.

Päätös

Hyväksyttiin päätösesityksen mukaisesti.

Perustelu

Aloitteessa viitataan kyläyhdistyksen 2013 teettämään ja Vesurin rahoittamaan Haapamäen Rautatieläismiljö -hankkeeseen. Kaupunki antoi välirahoituksen hankkeelle.

Hanke oli Haapamäen kyläyhdistyksen käynnistämä koordinoiva kehityshanke, jonka tavoitteena oli tuoda uusia ideoita ja voimavaroja kylän kulttuuriympäristön kunnostukseen sekä hyödyntää kulttuuriympäristöön liittyvää potentiaalia aiempaa enemmän.

Hankeen tavoitteena oli ohjata Haapamäen perinteisen rautatieläisalueen toimintoja ja kunnostusta päämääränä toimiva ja vireä perinteinen Haapamäen asemanseutu. Asemanseudun toimintojen suuntautuminen ja verkostoituminen sekä hakeminen Unescon maailmanperintökohteeksi. Tavoitteena oli myös saada korjausrakentamiskeskus Haapamäelle, joka mahdollistaisi asukkaiden itsenäisen toiminnan korjausrakentamisessa.

Hankkeen suunnittelijana toimi toteuttivat Avanto Arkkitehdit Oy ja ohjausryhmään kuuluivat: Puheenjohtaja Mauri Koskela, Esko Hietanen, Martti Vainio, Ilari Kotimäki, Haapamäen kyläyhdistys ry:stä sekä Päivi Andersson, Keski-Suomen museosta.

Suunnitelmassa on listattu edistettäviä asioita eri tahoille ja kaupungin edistettäväksi tai koordinoitavaksi on esitetty mm. seuraavia toimenpiteitä:

Radanylityspaikan, esim. kevyen liikenteen sillan lisääminen veturitallien lähelle. Rautatieasemalle matkailukeskus "Unesco-center", info, reception, myymälä, historiallinen näyttely, polkupyörien ja resiinoiden vuokraus, kulttuuriluotsit (opastus). Laadukkaasti suunniteltu, toteutettu ja hoidettu rautatiepuisto asemanseudulle. Radanvarresta muodostetaan "kiskopuisto", kylää yhdistävä virkistysalue ja -reitti. Promenadi ja pienoisorautatie yhdistävät eri paikat radan varressa. Puistoissa ja virkistysreiteillä pimeän ajan valaistukseen käytetään kulttuuriympäristöön sopivia

tapoja. Kangaslammenpuiston kehittäminen lähivirkistysalueena. Soutuvenettä voisi vapaasti lainata tai vuokrata. Rautatieaseman aukiota kehitetään viihtyisämmäksi tapahtuma-aukioksi. Tiilimakasiineissa tuunataan ja sieltä vuokrataan polkupyöriä. Palvelujen markkinointiin ympäristöön sopivampi tapa, esim. paikkatietoja hyödyntävä mobiilipohjainen järjestelmä. Matkailun palvelukonseptit kehitetään kansainvälisesti kiinnostavalle tasolle. Lähiruokaravintola: lounas, etätyöläisten working-cafe ja nopea www-yhteys etätyöntekijöille. Leipomo ja catering-palvelu. Kokoustila mm. liike-elämän ja yhdistysten käyttöön. Korjausrakennuskeskus ja varaosapankki aloittavat Vanhalle alakoululle (ent. kirjasto). Toiminta laajenee kouluaukiolle, jossa kesätori, workshoppeja jne. Omistajan oman aktiivisuuden herättäminen korjaus- ja kunnossapitoasioissa. Miljöö hoidetuksi ja siistiksi. Tyhjillään olevia rakennuksia houkutellaan korjaamaan rakennusperinnearvot säilyttäen, vuokrattaviksi. Rautatieläismiljöön alueen lupien jäädytys, kunnes kaava on tarkennettu. Kaavaa täydentävien yksityiskohtaisten rakennustapaohjeiden saaminen rakentajien ohjeistukseksi kulttuurihistorialliset arvot säilyttävään korjaukseen. Rakennushistorialliset arvot ja tulevan käytön huomioiva korjaus.

Kaupunki toteutti mittavan peruskorjaushankkeen Haapamäen yhtenäiskoululla, moderniksi luokkien 1–9 yhtenäiskouluksi. Samassa rakennuksessa toimii nykyään myös Haapamäen kirjasto. Uuden yhtenäiskoulun valmistumisen myötä kaupunki on purkanut elinkaarensa päässä olevan vanhan Haapamäen alakoulun. Kaupunki on rakentanut katoksellisen torialueen ja Pumptrack-radan puretun koulun piha-alueelle. Asemakaavamuutoksilla on luotu mahdollisuuksia laajentaa teollisuutta sekä osoitettu uusia hyväkokoisia asuintontteja. Höyryveturipuiston asemakaavamuutos mahdollistaa alueen kehittämisen matkailutarkoituksiin ja lähialueelle on rakennettu Haapamäen koirapuisto kaupungin toimesta. Keuruun energia on rakentanut uuden lämpölaitoksen ja laajentanut lämpöverkkoa. Keuruun vesi on saneerannut jätevesi- ja puhdasvesiverkostoa.

Kaupunki-konserni on kehittänyt Haapamäen palveluja palvelutarpeet huomioiden resurssien puitteissa. Kaikkiin kylätoimikunnan suunnitelmassa oleviin tavoitteisiin ei ole ollut resursseja vastata.

Haapamäki – Riihon alueella on käynnistynyt 2026 Haapasilta -hanke. Hankkeen tavoitteena on edistää Haapamäen ja Riihon elinvoimaisuutta, sitouttamalla asukkaat entistä vahvemmin kyliemme toimintaan ja kehittämiseen. Tavoitteena on lisäksi houkutella uusia asukkaita, etätyöntekijöitä ja matkailijoita. Tähän hyödynnetään älykästä ja vuorovaikutteista teknologiaa sekä yhteisöllisiä ratkaisuja, joka vahvistaa kylien tunnettuutta ja brändiä yhteistyössä kylien yhdistysten, yritysten ja nuorien kanssa. Kaupunki on antanut hankkeelle välirahoituksen.

Aloitteen johdosta järjestettiin tapaaminen kaupungintalolla 2.9.2026, johon osallistui aloitteen tekijä, valtuutettu Lauri Oinonen, Haapamäen Rautatieläismiljö -hankkeen pj., valtuutettu Mauri

Koskela, elinvoimajohtaja Tuomas Collin sekä kaupunkikehityspäällikkö Timo Määttä. Kutsuttuina tilaisuuteen olivat myös kehittämissyhtiö Keulink Oy:n toimitusjohtaja Mikko Yrjönen ja Haapasilta -hankkeen hanketyöntekijä Sirkku Roihuvirta. Tapaamisessa käytiin läpi Haapamäen Rautatieläismiljöö -hankkeen suunnitelmaraporttia ja sen toteutumista. Aloitteen tekijä totesi, että tavoitteena aloitteella on ollut nostaa nykyisten valtuutettujen tietoon Haapamäen mahdollisuudet. Ne toimet suunnitelmasta mitkä ovat olleet mahdollista toteuttaa on tehty.

Toimivalta

Hallintosäännön 17 luvussa on määrätty valtuutetun aloite- ja kysely-oikeudesta.

Valmistelija

Kaupunkikehityspäällikkö Timo Määttä, timo.maatta(at)keuruu.fi, p. 040 076 3995

Elinvoimajohtaja Tuomas Collin, tuomas.collin(at)keuruu.fi, p. 040 353 3104

Esittelijä

Elinvoimajohtaja Collin Tuomas

Tiedoksi

KH, hallintosihteeri

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto

KH 15.06.2026 § 227

Päätösesitys

Kaupunginhallitus päättää merkitä tiedoksi valtuustoaloitteen ja siirtää sen kaupunkikehityspäällikölle valmisteltavaksi.

Päätös

Päätösesitys hyväksyttiin.

Perustelu

Valtuuston kokouksessa 8.6.2026 Lauri Oinonen jätti valtuustoaloitteen:

”Noin kymmenisen vuotta sitten kaupunginjohtaja Timo Lounan aikana teetettiin Keuruun kaupungin ja Keulinkin kustannuksella AVANTO-arkkitehtien /arkkitehti Anu Puustinen johdolla hyvinkin yksilöity suunnitelma Haapamäen yhdyskunnan ja erityisesti keskeisen rautatieaseman alueen kehittämiseksi kansainvälisen

tason elinvoivaiseksi ja toimivaksi rautatiekulttuurihistoriaa vaalivaksi kulttuurihistorialliseksi matkailukohteeksi.

Tämä erään maamme tunnetuimman ja kansainvälisestikin palkitun "uuden sukupolven" arkkitehdin laaja ja kokonaisvaltainen selvitys on syytä nostaa esille Haapamäen yhdyskunnan kehittämiseksi. Kun olen taannoin tiedustellut, on arkkitehti Anu Puustinen/AVANTO-arkkitehdit päivittämään suunnitelmaa ajan tasalle, koska mm. tiilirakenteinen Haapamäen kansakoulurakennus on poistunut maisemista, mutta kaikki muu on rakenteellisesti olemassa.

Puistoalueet ja rakennuskanta ovat vielä olemassa. Rautatiealueen länsipuolisella alueella kaikki kulttuurihistoriallinen rakennuskanta ja maisemat ovat olemassa Petäisenjärven rantamaisemia myöten laajaulotteisena sellaisinaan kuin tehdyn suunnittelutyön aikanakin ja sama koskee lähtökohtaisesti myös laajaa rautatiealueen itäpuoltakin rakennusten osalta, vaikkakin tiettyä hoitamattomuutta radan lähialueella onkin, mikä ei kuitenkaan estä maisemien hoitotoimin niiden kunnostamista, kuten em. suunnittelutyössä yksityiskohtaisesti esitetään.

Koska Keuruun kaupunki on panostanut AVANTO-arkkitehtien suunnittelutyöhön, on syytä nostaa tämä esille ja tarkastella perusteellisesti toimia ja toteuttaa tehtyä ansiokasta suunnittelutyötä sen antamien ehdotusten mukaan.

Edellä olevan perusteella, että Keuruun kaupunki ja Keulink tutustuvat AVANTO-arkkitehdeillä/arkkitehti ANU PUUSTINEN tekemään laaja-alaiseen Haapamäen risteysasemataajaman kehittämissuunnitelmaan ja ryhtyvät toimiin myös anottavalla rahoituksella toteuttamaan tehtyä suunnitelmaa, jotta Haapamäen rautatiekulttuurihistoriallinen taajama voisi kehittyä myös kansainvälisesti tunnetuksi elävänä toimivana risteysasemayhdyskuntana.

8.6.2026”

Toimivalta

Kuntalain § 39 mukaan kunnanhallitus vastaa kunnan hallinnosta ja taloudenhoidosta.

Hallintosäännön 17 luvussa on määrätty valtuutetun aloite- ja kyselyoikeudesta.

Valmistelija

Hallintosihteeri Sonja Rakkola, sonja.rakkola(at)keuruu.fi, p. 040 630 5660

Konsernipalvelujohtaja Päivi Vauhkonen, paivi.vauhkonen(at)keuruu.fi, p. 040 158 1656>

Esittelijä

Kaupunginjohtaja

Tiedoksi

Muutoksenhaku